

Prioriteiten in veiligheid 2013

In opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

BMC Onderzoek
Maart 2013
Jasper van Gaalen
Volkan Atalay
Projectnummer: 107423
Correspondentienummer: DH-1303-3246

INHOUD

MANAGEMENT SUMMARY	1
HOOFDSTUK 1 INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Het onderzoek	3
1.3 Leeswijzer	6
HOOFDSTUK 2 THEMA'S	7
2.1 Prioriteiten	7
2.2 Investerings	8
2.3 Regionale accenten	21
HOOFDSTUK 3 ORGANISATIE EN STURING	25
3.1 Prioriteiten	25
3.2 Investerings	27

Management summary

Dit rapport bevat de resultaten van een onderzoek naar het veiligheidsbeleid dat gemeenten voeren en de prioriteiten die ze daarin stellen. De respondenten is gevraagd naar prioriteiten en investeringen op zowel inhoudelijke thema's als organisatie- en sturingsthema's. Daarbij is steeds gevraagd naar de afgelopen periode (2009-2012) en de toekomstige periode (2013-2015). Het onderzoek is uitgevoerd met een internetenquête. Van elke gemeente is het College van B&W en de gemeenteraad benaderd voor deelname aan het onderzoek.

Het onderzoek is een herhaling van de eerdere onderzoeken 'Veiligheid verkend' (2005) en 'Prioriteiten veiligheid' (2009). Ook deze onderzoeken hadden plaats via een enquête onder Colleges en raadsleden. De VNG verkrijgt met dit periodieke onderzoek inzicht in de belangrijke thema's en organisatievraagstukken van het lokale veiligheidsbeleid en kan daarmee de ondersteuning en belangenbehartiging van de gemeenten optimaliseren.

Veiligheidsthema's

De Top 10 van inhoudelijke veiligheidsthema's voor de komende jaren is vrijwel identiek aan die van de afgelopen jaren. Negen van de tien thema's blijven hetzelfde, waarbij ook de *ranking* binnen de Top 10 nauwelijks verandert. Voor de komende periode is alleen het thema *seksueel geweld/zedendelicten en huiselijk geweld* nieuw ten opzichte van de afgelopen periode.

Op nummer 1 in staat het thema *inbraak woningen en bedrijven*, op 2 het thema *overlast jongeren/jeugdgroepen*. In de afgelopen periode was dit precies andersom. Op plek 3 en 4 volgen *overlast woon- en leefomgeving* en *alcohol- en/of drugsgebruik jongeren*.

Het thema *inbraak woningen en bedrijven* is ten opzichte van het onderzoek uit 2009 ook de belangrijkste stijger – in 2009 stond dit thema nog op plek 7. Als we kijken naar de verwachte investeringen in de komende tijd in veiligheidsdossiers, wordt het prioritaire karakter van dit thema bevestigd: *woninginbraak* scoort het hoogst, overigens samen met het thema *betrokkenheid bewoners*. Op enige afstand volgt het thema *hangplekken* in relatie tot jeugdoverlast (nummer 2 in de Top 10).

Stevig in de Top 10 staat het thema *rampen- en crisisbeheersing* (op nummer 5). Het gewicht van dit thema wordt bevestigd door de hoge score op de verwachte investeringen rond dit thema. Specifiekere fysieke veiligheidsthema's zoals *veiligheid rond gevaarlijke stoffen* en *infrastructuur* scoren juist minder hoog dan in de eerdere onderzoeken.

Het beeld per grootteklasse van gemeenten volgt tamelijk getrouw het algemene beeld. Opvallend zijn vooral het grotere gewicht van *overlast in de woon- en*

leefomgeving in grootteklasse 50.000-100.000 (op nummer 1) en het item *voertuigcriminaliteit* in de klasse 100.000+ (op nummer 5).

Organisatie en sturing

Ook voor de organisatie- en sturingsthema's geldt dat de belangrijkste thema's voor de komende jaren vrijwel dezelfde zijn als in afgelopen periode. Het thema *formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid* en *samenwerking strategische partners* staan respectievelijk op plaats 1 en 2. *Regierol gemeente definiëren en invullen* stijgt van 4 naar 3, terwijl *prioriteiten afstemmen met veiligheidspartners* daalt van 3 naar 4. Daarnaast heeft het thema *invulling rollen politiek en bestuur in lokale aansturing veiligheidsbeleid* en *politie* zich ferm op plek 8 genesteld (zowel in de afgelopen als de toekomstige periode).

Ten opzichte van de uitkomsten van het onderzoek uit 2009 zijn er behoorlijk wat verschillen. Met name vallen op de stevige daling van de thema's *betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid* (van plek 2 naar plek 5) en *uitvoeren en evalueren van beleid* (van 4 naar 9).

Voor de komende jaren lijkt het accent vooral te liggen op het op peil brengen en houden van *strategische en tactische randvoorwaarden* voor effectieve en integrale aanpak van de veiligheid, zoals een solide en gedragen veiligheidsbeleid, invullen van de regierol, samenwerking en afstemming met strategische veiligheidspartners, invulling gezagsrol ten opzichte van de politie. Het beeld ten aanzien van de investeringen in thema's/dossiers lijkt dit te bevestigen. Vooral hoog scoren dossiers als afstemming met veiligheidspartners over prioriteiten, het betrekken van interne en externe partners bij visie- en beleidsontwikkeling, doorvertaling veiligheidsbeleid in het regionaal beleidsplan, (prestatie)afspraken maken 'aan de voorkant', aansluiting veiligheidsbeleid op flankerend beleid van interne en externe partners, verbetering van de informatiepositie. Minder hoog scoren 'praktischere' dossiers als positionering van bewoners en (met name) ondernemers, het op orde brengen van vergunningverlening en handhaving, toepassing van het BIBOB-instrumentarium.

Het beeld per gemeentegrootteklasse vertoont enkele opvallende accenten. Zo staat het thema *formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid* binnen de grootteklasse 'tot 20.000' op een relatief lage plek in de Top 10: op nummer 5. Binnen grootteklasse 20.000-50.000 krijgen thema's als *betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid* en *afstemmen over prioriteiten tussen College en Raad* relatief veel gewicht. Bij grootteklasse 50.000-100.000 staat het thema *doorvertaling veiligheidsbeleid in regionaal beleidsplan* nadrukkelijk in de Top 10 en krijgen thema's als *invulling rollen politiek en bestuur in lokale aansturing veiligheidsbeleid* en *politie* en *formatie en budget voor veiligheid* relatief veel gewicht. In grootteklasse 100.000+ scoren thema's als *kwaliteit en doorvertaling stuurinformatie*, *interne coördinatie en samenwerking* en *meetbaarheid van het veiligheidsbeleid* relatief hoog.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft BMC Onderzoek gevraagd het onderzoek 'Prioriteiten veiligheid' van 2009 te herhalen. Dit eerdere onderzoek vormde reeds een herhaling van het onderzoek 'Veiligheid verkend' uit 2005. Beide onderzoeken zijn eveneens in opdracht van de VNG door BMC Onderzoek uitgevoerd (in 2005 nog onder de naam SGB0). De onderzoeken richtten zich op de lokale prioriteiten in het veiligheidsbeleid. De VNG heeft in de ondersteuning van gemeenten en in de belangenbehartiging namens de gemeenten veelvuldig gebruikgemaakt van de rapporten uit 2005 en 2009.

Nu bestaat de behoefte aan een geactualiseerd beeld van de prioriteiten in het veiligheidsbeleid, dit mede met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 2014. Een andere omstandigheid betreft de majeure verschuivingen/ontwikkelingen op het veiligheidsterrein in verband met de nationale politie en rond de regierol van de gemeente. In een dergelijke context is een scherp beeld van de lokale prioriteiten extra van belang. Daarmee kan de VNG haar ondersteuning en belangenbehartiging van de gemeenten verder optimaliseren.

1.2 Het onderzoek

Focus

Evenals de onderzoeken uit 2005 en 2009 richt het onderzoek 'Prioriteiten in Veiligheid 2013' zich enerzijds op inhoudelijke veiligheidsthema's en –dossiers en anderzijds op organisatie- en sturingsthema's rond het veiligheidsbeleid. Ten aanzien van beide focuspunten zijn geanalyseerd (1) de prioriteiten (Top 10) in afgelopen en komende jaren en (2) de gedane en verwachte investeringen in de respectievelijke thema's/dossiers.

Soort onderzoek

'Prioriteiten in Veiligheid 2013' is net als beide vorige onderzoeken een kwantitatief onderzoek. Dit houdt in dat het onderzoek hoofdzakelijk cijfermatig van aard is, de resultaten gepresenteerd worden in aantallen of percentages en dat er vergelijkende uitspraken gedaan worden.

Methode

Als onderzoeksmethode is gekozen voor een online vragenlijst. Deze vragenlijst was voor de respondenten te benaderen via www.sgbo-enquete.nl. In iedere gemeente is zowel het College van Burgemeester & Wethouders (hierna College van B&W) als de gemeenteraad benaderd voor het onderzoek. Alle Colleges van B&W en alle griffiers (ten behoeve van de gemeenteraad) hebben begin december 2012 een brief van de VNG ontvangen met daarin een toelichting op het onderzoek, het verzoek tot deelname en een gebruikersnaam en wachtwoord waarmee zij de online vragenlijst konden benaderen. In de brief aan het College van B&W is gevraagd of één van de

collegeleden (burgemeester of wethouder) de vragenlijst wilde beantwoorden. In de brief aan de griffier is gevraagd of hij/zij één gemeenteraadslid wilde benaderen voor het onderzoek. Als uiterste responsdatum is 31 december 2012 vermeld. Op 9 januari is een herhalingsverzoek voor deelname aan de enquête uitgegaan via de digitale nieuwsbrief van de VNG. Dit heeft geresulteerd in een bescheiden extra respons in de periode tot 21 januari 2013.

De vragenlijst

De vragenlijst uit het onderzoek in 2009 is als uitgangspunt gehanteerd voor de vragenlijst in 2013. Ten opzichte van de vragenlijst uit 2009 zijn de belangrijkste aanpassingen:

- Actualisering van de thema's in de vragenlijst (zowel inhoudelijk als met betrekking tot organisatie en sturing) door bepaalde nieuwe thema's toe te voegen, thema's waar plausibel met elkaar te combineren of een andere naam te geven en 'verouderde' of niet meer relevante thema's te verwijderen.
- Op onderdelen herschikken van de clustering van de thema's.
- Inperking van het onderzoek tot de vraagstelling naar prioriteiten en investeringen –de vraagstelling naar de ondersteuningsbehoefte, geïntroduceerd in het onderzoek in 2009, maakte geen deel uit van de enquête.
- Aanpassen van de periodes waarover de informatie wordt uitgevraagd; de 'afgelopen periode' bestrijkt in dit onderzoek de jaren 2009-2012 en de 'toekomstige periode' de jaren 2013-2015.

Analyse

Evenals in het onderzoek van 2009 wordt in de analyse onderscheid gemaakt tussen de respons van het College van B&W en die van gemeenteraadsliden. Zodoende kan bepaald worden of er verschillende accenten bestaan in de bestuurlijke aansturing van het veiligheidsbeleid. Daarnaast is, overeenkomstig het onderzoek uit 2009, de respons van gemeenten uit verschillende gemeentegrootteklassen (4 categorieën, namelijk (1) < 20.000, (2) 20.000-50.000, (3) 50.000-100.000 en (4) > 100.000 inwoners) geanalyseerd. Deze analyse geeft aan of de grootte van de gemeente van invloed is op het veiligheidsbeleid. Ten slotte is geanalyseerd welke regionale prioriteiten kunnen worden afgeleid op het niveau van de politieregio's. Daarbij is het schaalniveau van de 10 nieuwe regionale eenheden gehanteerd.

In de basisanalyse wordt bij het onderscheid naar respons van College van B&W en van gemeenteraadsliden, het onderscheid naar respons uit gemeenten van verschillende gemeentegrootteklassen en het onderscheid naar respons uit verschillende regionale eenheden alleen gekeken naar de toekomstige periode (2013-2015).

Het aantal respondenten

Net als in het onderzoek van 2009 is gekozen voor respons door één persoon per groep van respondenten, ofwel één lid van het College van B&W en één gemeenteraadslid. De reden hiervoor is tweeledig.

1. De vergelijkbaarheid tussen gemeenten wordt hiermee bewaakt. Als het aantal respondenten per groep van respondenten onbeperkt zou zijn, bestaat (theoretisch) de mogelijkheid dat in een gemeente alle raadsleden de vragenlijst beantwoorden en in een andere gemeente slechts één raadslid de vragenlijst beantwoordt. De antwoorden van de gemeente waarin alle gemeenteraadsleden meegedaan hebben, tellen dan zwaarder mee in het onderzoek.
2. Het zou praktisch en technisch een bijna onmogelijke klus worden om van elke gemeente alle College- en raadsleden de mogelijkheid te bieden om deel te nemen, aangezien alle mogelijke respondenten een unieke inlogcode (gebruikersnaam en wachtwoord) moeten krijgen om in te loggen op de online vragenlijst.

De respons

De maximale respons in dit onderzoek zou 830 bedragen, namelijk 415 respondenten namens het College van B&W en 415 respondenten namens de gemeenteraad. De werkelijke respons bedroeg 200, waarvan 134 Collegeleden (vrijwel zonder uitzondering burgemeesters) en 66 Raadsleden. Dit is een aanmerkelijk lagere respons dan in de twee eerdere onderzoeken. Een mogelijke verklarende factor daarvan is de periode waarin de enquête plaatsvond: december in plaats van maart zoals in het vorige onderzoek.

Een respons van 200 op de totale groep van 830 impliceert een betrouwbaarheid van plm. 90% bij een nauwkeurigheid van 5%. Dit betekent dat de kans dat het werkelijke antwoord meer dan 2,5% boven of onder het hier gepresenteerde antwoord ligt, 10% bedraagt. Normaliter houden wij bij een onderzoek een betrouwbaarheid aan van 95% bij een nauwkeurigheid van 5%. In dit onderzoek valt de betrouwbaarheid dus lager uit, maar niet in die mate dat er geen conclusies getrokken kunnen worden voor de totale populatie (de norm van 90% wordt bijvoorbeeld ook veel gebruikt bij klanttevredenheidsonderzoeken). Met deze kanttekeningen kunnen we op basis van de respons een reëel beeld schetsen van de prioriteiten en investeringen van gemeenten op het terrein van veiligheid¹.

¹ Voor de afzonderlijke respondentgroepen (Collegeleden en Raadsleden) komt de betrouwbaarheid onder de 90% uit (bij de Raadsleden zelfs ruim). Als gevolg hiervan hebben deze resultaten en daaraan te koppelen conclusies vooral betekenis voor/ betrekking op de respondenten in dit onderzoek en niet op de totale populatie binnen de twee respondentgroepen. Dit neemt niet weg dat de uitkomsten benut kunnen worden voor verdere beeldvorming en afweging in relatie tot de twee respondentgroepen.

1.3 Leeswijzer

In dit rapport zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. De weergave van het onderzoek en de analyse heeft een kwantitatieve (veelal weergegeven in grafieken) en een kwalitatieve (toelichting) component. De enquête is opgebouwd uit verschillende delen, die in de verschillende hoofdstukken van dit rapport worden weergegeven. Hoofdstuk 2 bevat de uitkomsten ten aanzien van de inhoudelijke veiligheidsthema's. Dit betreft deel 1 en 2 van de enquête. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de prioriteiten (Top 10), gedane en verwachte investeringen en regionale accenten. In hoofdstuk 3 worden uitkomsten ten aanzien van organisatie- en sturingsthema's gepresenteerd. Dit betreft deel 3 en 4 van de enquête. Behandeld worden de prioritaire thema's (Top 10) en de gedane en verwachte investeringen.

In zowel hoofdstuk 2 als hoofdstuk 3 worden, naast de uitkomsten van dit nieuwe onderzoek, ook uitkomsten van het onderzoek van 2009 weergegeven. Dit betreft telkens het 'toekomstgerichte beeld' (2009 – 2011) zoals dit uit het eerdere onderzoek naar voren kwam. Door vorengenoemde bijstellingen van de vragenlijst was dit niet op alle plekken mogelijk of plausibel.

Hoofdstuk 2 Thema's

In dit hoofdstuk worden de resultaten ten aanzien van de inhoudelijke veiligheidsthema's behandeld. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de prioriteiten (Top 10), gedane en verwachte investeringen en regionale accenten wat betreft de inhoudelijke prioriteiten (Top 5).

2.1 Prioriteiten

In deel 2 van de enquête is de respondenten gevraagd naar de prioritaire veiligheidsthema's van de gemeente. Uit een lijst met 29 veiligheidsthema's konden de respondenten de voor hun gemeente belangrijkste thema's aangeven met een cijfer 1 tot en met 5. Het thema met de hoogste prioriteit krijgt het cijfer 1, het thema met de op een na hoogste prioriteit het cijfer 2 en zo door tot 5. Met de resultaten van deze vraag is een gewogen gemiddelde berekend per veiligheidsthema, op basis waarvan een Top 10 is berekend. De respondenten hebben de prioriteiten voor zowel de afgelopen periode (2009-2012) als voor de komende periode (2013-2015) aangegeven.

Tabel 1 Top 10 veiligheidsthema's

	Top 10 2009 – 2011 <i>(NB Is de 'vooruitblik' uit het onderzoek van 2009)</i>		Top 10 2009 – 2012 <i>(onderzoek 2013)</i>		Top 10 2013 – 2015 <i>(onderzoek 2013)</i>
1	Overlast jongeren	1	Overlast jongeren/ jeugdgroepen	1	Inbraak woningen en bedrijven
2	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	2	Inbraak woningen en bedrijven	2	Overlast jongeren/ jeugdgroepen
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Overlast woon- en leefomgeving
4	Onveiligheidsgevoelens burgers	4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren
5	Verkeersveiligheid	5	Rampen en crisisbeheersing	5	Rampen en crisisbeheersing
6	Seksueel geweld/ zedendelicten en huiselijk geweld	6	Verkeersveiligheid	6	Onveiligheidsgevoelens burgers
7	Inbraak woningen en bedrijven	7	Onveiligheidsgevoelens burgers	7	Verkeersveiligheid
8	Brandveiligheid	8	Veiligheid rond het uitgaan	8	Seksueel geweld/ zedendelicten en huiselijk geweld
9	Sociale cohesie en polarisatie	9	Veilige evenementen	9	Veiligheid rond het uitgaan
10	Infrastructuur (rotondes, drempels, spoorwegen, vliegvelden, enzovoorts)	10	Brandveiligheid	10	Veilige evenementen

Tabel 1 geeft de top 10 van veiligheidsthema's weer. In de analyse is de respons van alle respondenten opgenomen.

In de periode 2009-2012 staan vrijwel dezelfde thema's in de top 10 als in de komende periode (2013-2015). De top 5 in beide periodes kent zelfs exact dezelfde thema's, met als enige verschil dat in 2013-2015 het thema *inbraak woningen en bedrijven* op 1 staat en *overlast jongeren/jeugdgroepen* op 2, en in de periode 2009-2012 net omgekeerd ofwel *inbraak woningen en bedrijven* op 2 staat en *overlast jongeren/jeugdgroepen* op 1. Het thema *onveiligheidsgevoelens van burgers* stijgt een plaatsje van 7 naar 6 (*verkeersveiligheid* daalt van 6 naar 7). *Seksueel geweld/zedendelicten en huiselijk geweld* staat voor komende periode 'firm' op 8, voor de afgelopen periode buiten de Top 10.

Ten opzichte van de prioriteiten zoals die uit het vorige onderzoek naar voren kwamen, vallen de forse stijging van het thema *inbraak woningen en bedrijven* (van plaats 7 naar plaats 1) tegenover de daling van de thema's *alcohol- en/of drugsgebruik jongeren* en *verkeersveiligheid* (respectievelijk van 2 naar 4 en van 5 naar 7) op. Het thema *sociale cohesie en polarisatie* is buiten de Top 10 gevallen. Het thema *rampen en crisisbeheersing* heeft zich stevig op plek 5 genesteld, terwijl *brandveiligheid* en *infrastructuur (rotondes, drempels, spoorwegen, vliegvelden, enzovoorts)* juist niet meer terugkeren in de Top 10 richting toekomst.

Bekijken we het beeld per respondentgroep (Collegeleden respectievelijk Raadsleden) dan blijken de Collegeleden het item *seksueel geweld/zedendelicten en huiselijk geweld* per saldo minder gewicht te geven – het valt buiten de Top 10. In plaats daarvan staat het bredere item *geweldpleging en mishandeling* wel in de Top 10 (op plek 10). De Raadsleden geven relatief veel gewicht aan de thema's *onveiligheidsgevoelens van burgers* (op plek 4) en *seksueel geweld/zedendelicten en huiselijk geweld*. Daarnaast staan ook de fysieke veiligheidsthema's *infrastructuur* en *risico's gevaarlijke stoffen* in de Top 10 van de Raadsleden (op respectievelijk 9 en 10).

Het beeld per gemeentegrootteklasse vertoont weinig verschillen ten opzichte van het algemene beeld. Wat opvalt is het grotere gewicht van de thema's *overlast woon- en leefomgeving* (plek 1), *onveiligheidsgevoelens van burgers* (4) en *ambtelijke en bestuurlijke integriteit* (8) binnen grootteklasse 50.000-100.000 en de relatieve prioritering van de items *voertuigcriminaliteit* (plek 5) en veiligheid bij natuurrampen (9) binnen grootteklasse 100.000+.

2.2 Investerings

De respondenten is in deel 1 van de enquête gevraagd naar de investeringen in inhoudelijke dossiers. De omvang van de investeringen geeft inzicht in hoe belangrijk dossiers in gemeenten zijn.

In deze paragraaf worden achtereenvolgens de thematische clusters (1) leefbaarheid, kwaliteit woonomgeving, (2) sociale cohesie, (3) geweld en bedreiging, (4) vermogenscriminaliteit, (5) jeugdoverlast en –criminaliteit, (6) alcohol en drugs, (7) georganiseerde criminaliteit, (8) uitgaan, evenementen en toerisme, (9) ambtelijke en bestuurlijke integriteit, (10) verkeersveiligheid en infrastructuur en (11) fysieke veiligheid, behandeld.

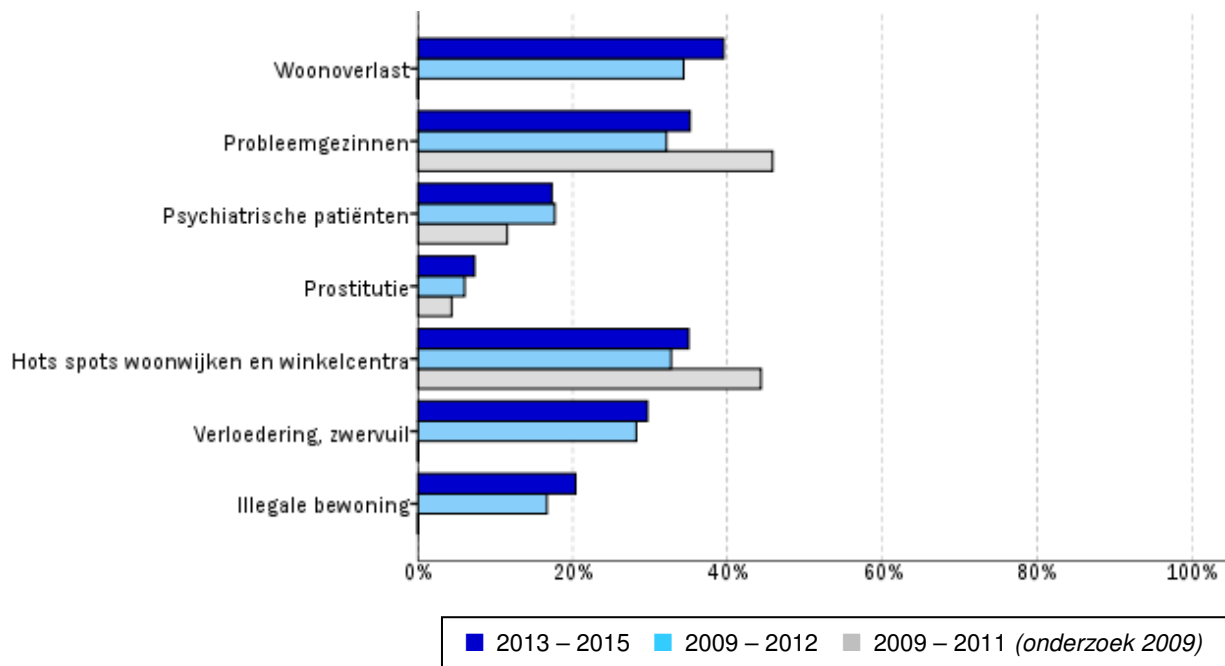
Binnen elk cluster is voor de verschillende dossiers gevraagd om aan te geven of er 'veel', 'matig', 'nauwelijks' of 'niet' in is geïnvesteerd (periode 2009-2012) of verwacht wordt te investeren (periode 2013-2015). In de figuren is telkens aangegeven welk percentage van alle respondenten gezamenlijk aangeeft dat er 'veel' wordt geïnvesteerd in de weergegeven dossiers.

De analyse naar respons van College van B&W en van gemeenteraadsleden heeft net als in het onderzoek van 2009 als belangrijkste resultaat opgeleverd dat volgens het College van B&W in vrijwel alle dossiers meer is geïnvesteerd in de afgelopen periode en meer zal worden geïnvesteerd in de toekomstige periode, dan dat volgens de gemeenteraad het geval is. Uitzonderingen op deze 'regel' zijn slechts de dossiers *aanpak illegale bewoning, interetnische spanningen en conflicten, discriminatie, jongeren versus senioren, integriteit bestuurders gemeentelijke instellingen* en enkele fysieke veiligheidsitems. Uit deze resultaten kan worden opgemaakt dat het College van B&W de investeringen op dossiers in het algemeen hoger waardeert dan de gemeenteraad. Omdat in het onderzoek geen nadere specificatie is gegeven van 'investeringen' (bijvoorbeeld of hieronder alleen financiële investeringen moeten worden verstaan) en niet onderzocht is waardoor het verschil is veroorzaakt, kan dit verschil niet nader worden verklaard.

In deze paragraaf wordt de analyse naar College van B&W en gemeenteraadsleden om bovengenoemde reden niet per thema uitgewerkt. Wel wordt waar relevant de analyse naar gemeentegrootteklasse belicht. Daarbij is alleen gekeken naar de toekomstige periode (2013-2015).

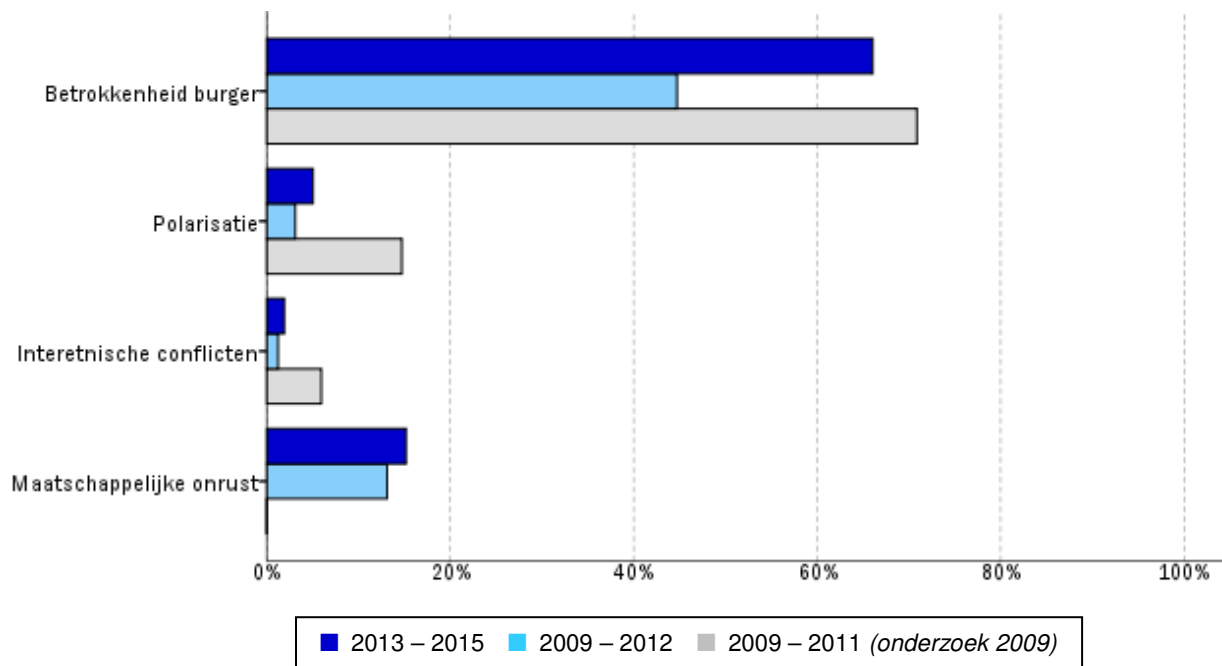
Cluster 1: Leefbaarheid, kwaliteit woonomgeving

Figuur 1 Investerings op het gebied van leefbaarheid, kwaliteit woonomgeving

De dossiers binnen dit cluster waarin in de komende tijd naar verwachting het meest geïnvesteerd wordt volgens de respondenten, zijn dezelfde als in de afgelopen periode: *woonoverlast*, *probleemgezinnen* en *hot spots woonwijken en winkelcentra*. Ook ten opzichte van het vorige onderzoek van 2009 is het beeld constant: woonoverlast is toen niet uitgevraagd maar *probleemgezinnen* en *hot spots woonwijken en winkelcentra* scoorden ook in dat onderzoek het hoogst. Op vrijwel alle dossiers verwachten de respondenten in de komende periode meer te gaan investeren dan in afgelopen periode is gedaan. Nummer 1 in de afgelopen en komende periode is *woonoverlast*. Dit strookt met het beeld dat uit de algehele Top 10 van prioriteiten naar voren komt (zie paragraaf 2.1): *overlast woon- en leefomgeving* staat daarin stabiel op nummer 3.

Kijken we preciezer naar het beeld per gemeentegrootteklasse, dan valt op dat respondenten uit de kleinste klasse (tot 20.000 inwoners) veelal verwachten meer te gaan investeren in de dossiers binnen dit cluster dan respondenten uit andere grootteklassen. Dit geldt ook voor de drie best scorende dossiers binnen dit cluster: *woonoverlast*, *probleemgezinnen* en *hot spots woonwijken en winkelcentra*.

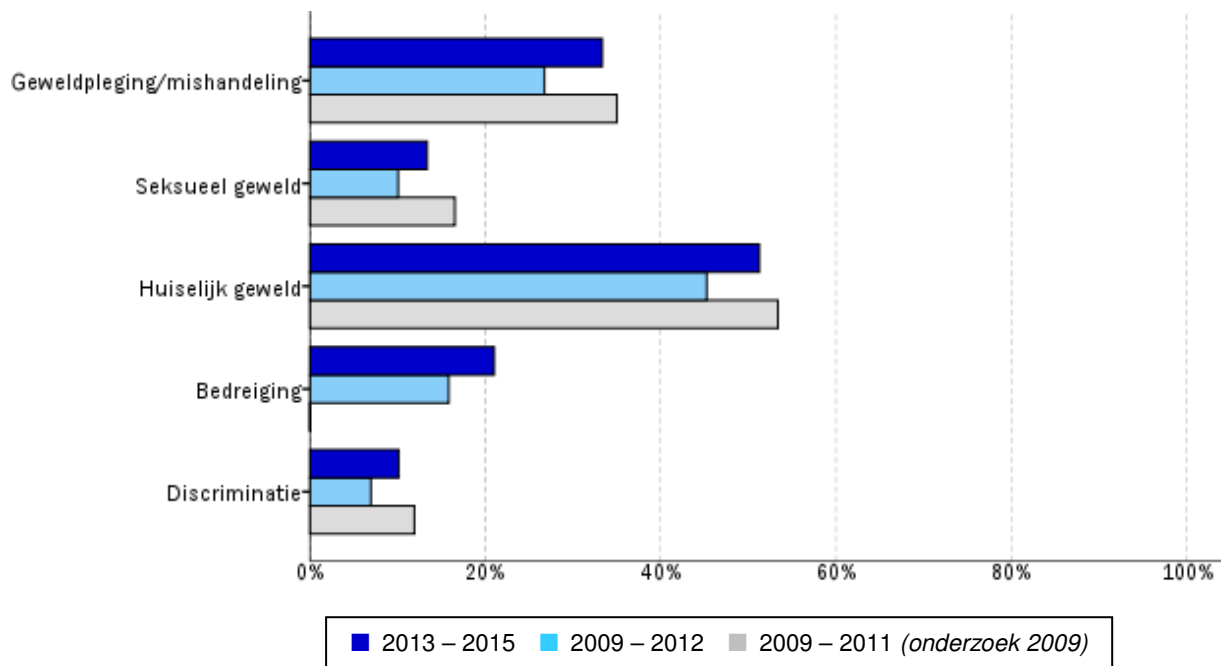
*Cluster 2: Sociale cohesie***Figuur 2** Investerings op het gebied van sociale cohesie

Binnen dit cluster verwachten respondenten veruit het meest te gaan investeren in het dossier *betrokkenheid burger*. Ook voor de afgelopen periode scoort dit dossier het hoogst. Het onderzoek van 2009 gaf hetzelfde beeld. Opvallend ten opzichte van het vorige onderzoek is de afname van de verwachte investeringen in de dossiers *polarisatie* en *interetnische conflicten*. Daar staat tegenover dat de verwachte en gedane investeringen in het dossier *maatschappelijke onrust* relatief hoog zijn ten opzichte van het vorige onderzoek.

Net als bij het vorige cluster verwachten respondenten uit de kleinste klasse (tot 20.000 inwoners) meer te gaan investeren in de dossiers binnen dit cluster dan respondenten uit de andere grootteklassen.

Cluster 3: Geweld en bedreiging

Figuur 3 Investerings op het gebied van geweld en bedreiging

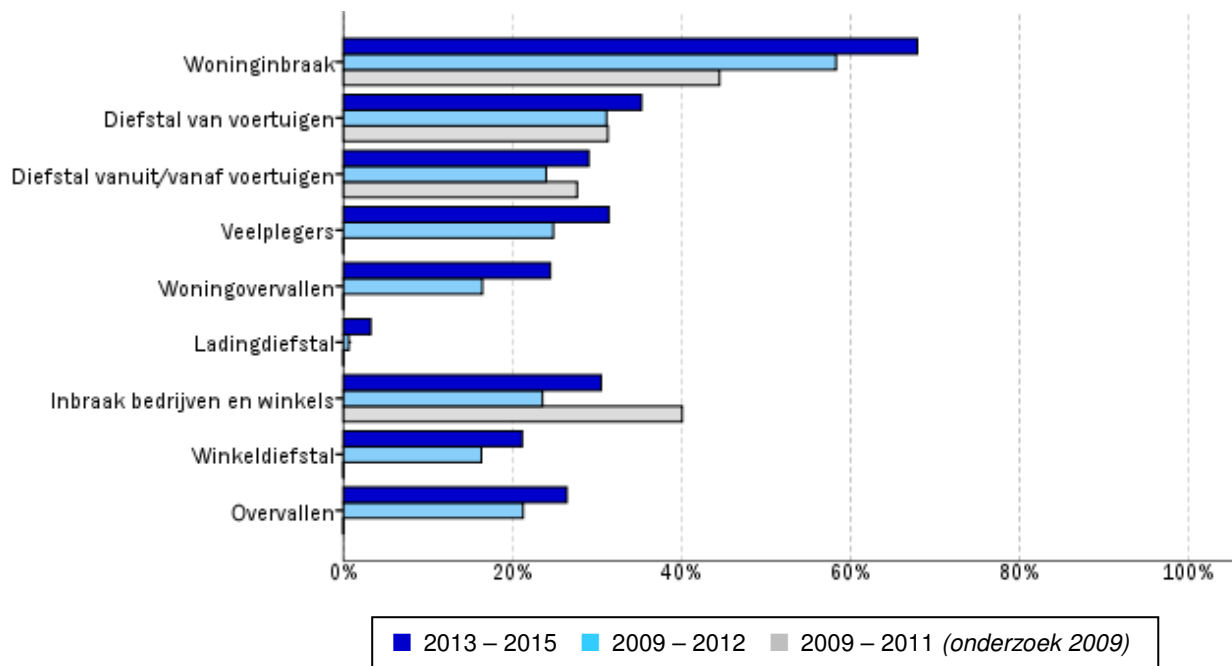

Binnen dit cluster vraagt het dossier *huiselijk geweld* volgens de respondenten om de meeste investeringen. Dit geldt voor zowel de afgelopen als de komende periode. Het onderzoek van 2009 gaf hetzelfde beeld. Op nummer 2 in beide onderzoeken staat het dossier *geweldpleging/mishandeling*. Voor elk dossier binnen dit cluster geldt dat de verwachte investeringen in de komende tijd hoger uitvallen dan de gedane investeringen in afgelopen tijd.

Net als bij de vorige clusters verwachten respondenten uit de kleinste klasse (tot 20.000 inwoners) veelal meer te gaan investeren in de dossiers binnen dit cluster dan respondenten uit de andere grootteklassen. Ten aanzien van de grootteklasse 50.000-100.000 vallen de relatief hoge verwachte investeringen in het dossier *huiselijk geweld* op.

Cluster 4: Vermogenscriminaliteit

Figuur 4 Investerings op het gebied van vermogenscriminaliteit

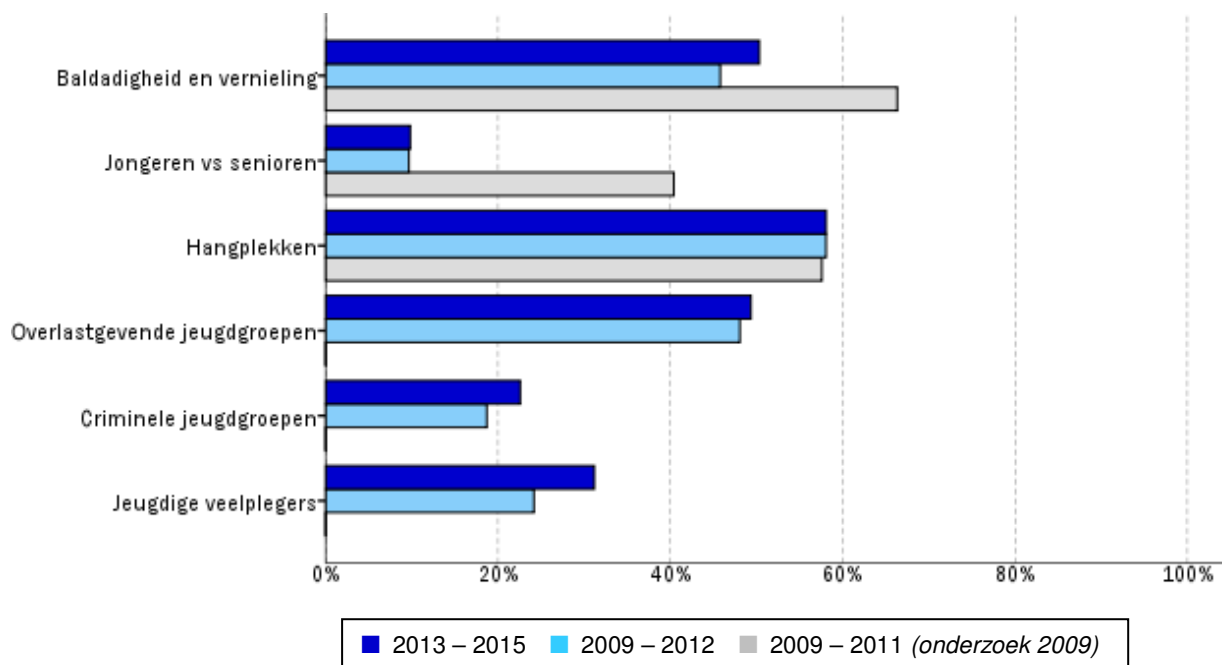

Het zwaarstwegende dossier binnen dit cluster is zonder twijfel *woninginbraak*. Dit geldt zowel voor de afgelopen als voor de komende periode. Dit strookt met de nummer 1-positie in de Top 10 van prioriteiten van het thema *inbraak woningen en bedrijven* (zie paragraaf 2.1). Andere belangrijke dossiers binnen dit cluster zijn vormen van voertuigcriminaliteit en (inderdaad) het dossier *inbraak bedrijven en winkels*. Als geheel geen verrassende uitkomsten. Meest opvallend wellicht is de afname van verwachte investeringen in *inbraak bedrijven en winkels* ten opzichte van het onderzoek van 2009. Net als bij de andere clusters verwachten respondenten veelal in de komende tijd meer te gaan investeren in de diverse dossiers dan in de afgelopen periode.

Respondenten uit de gemeentegrootteklasse tot 20.000 inwoners verwachten veelal meer te gaan investeren in de diverse dossiers binnen dit cluster dan respondenten uit de andere grootteklassen. Met uitzondering van de dossiers *diefstal van voertuigen* en *diefstal uit/vanaf voertuigen*: op deze dossiers verwachten juist de respondenten uit de grootste klasse (100.000+) het meest te gaan investeren. Dit is in overeenstemming met het gewicht dat zij geven in de Top 10 van prioriteiten aan het thema voertuigcriminaliteit (zie paragraaf 2.1).

Cluster 5: Jeugdoverlast en -criminaliteit

Figuur 5 Investerings op het gebied van jeugdoverlast en -criminaliteit

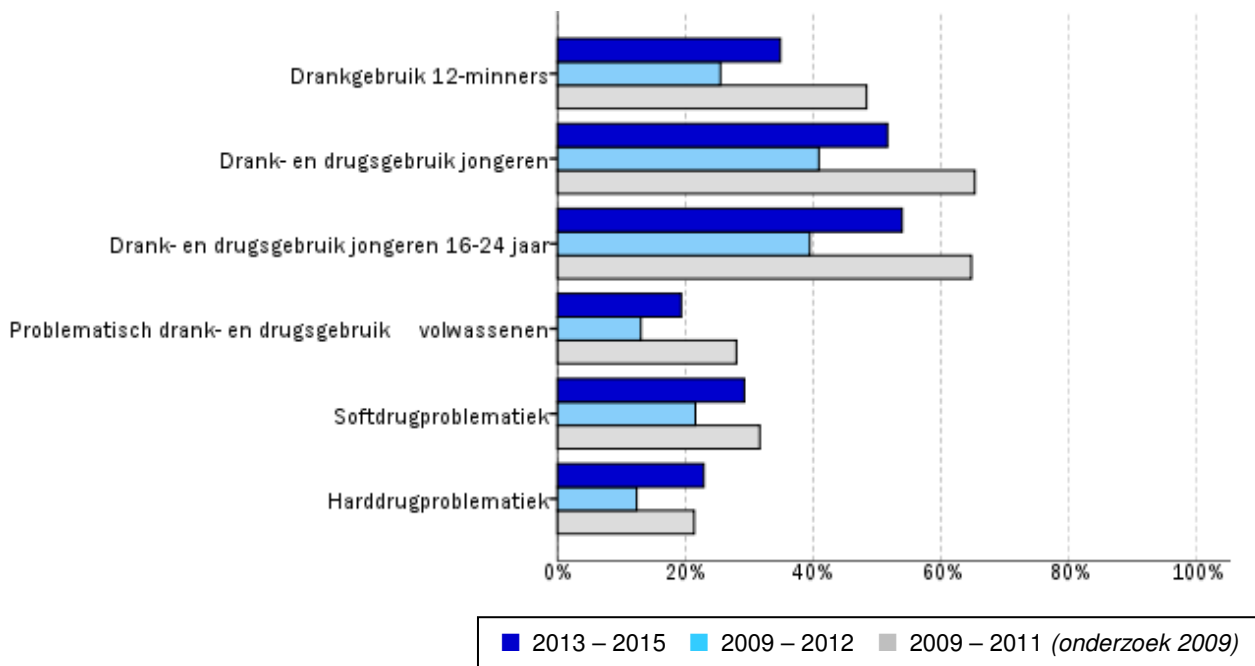

Respondenten verwachten het meest te gaan investeren in het dossier *hangplekken* (*hinderlijke jeugdgroepen*). Dit geldt zowel voor de afgelopen als de komende periode. Daarna volgen de dossiers *baldadigheid en vernieling* en *overlastgevende jeugdgroepen*. De scores van deze drie dossiers liggen alle ruim boven de 40%. Dit strookt met de hoge score (plek 2) van het thema *jeugdoverlast- en criminaliteit* in de Top 10 van prioriteiten (zie paragraaf 2.1). Ten opzichte van het onderzoek uit 2009 valt de afname van verwachte investeringen in het dossier *jongeren versus senioren* op.

Respondenten uit de kleinste grootteklasse (tot 20.000 inwoners) verwachten wederom in het algemeen meer te gaan investeren in de diverse dossiers dan respondenten uit de andere grootteklassen. Met uitzondering van het dossier *criminele jeugdgroepen*: respondenten uit de grootteklasse 100.000+ verwachten daarin duidelijk vaker 'veel' te moeten gaan investeren.

Cluster 6: Alcohol en drugs

Figuur 6 Investerings op het gebied van alcohol en drugs

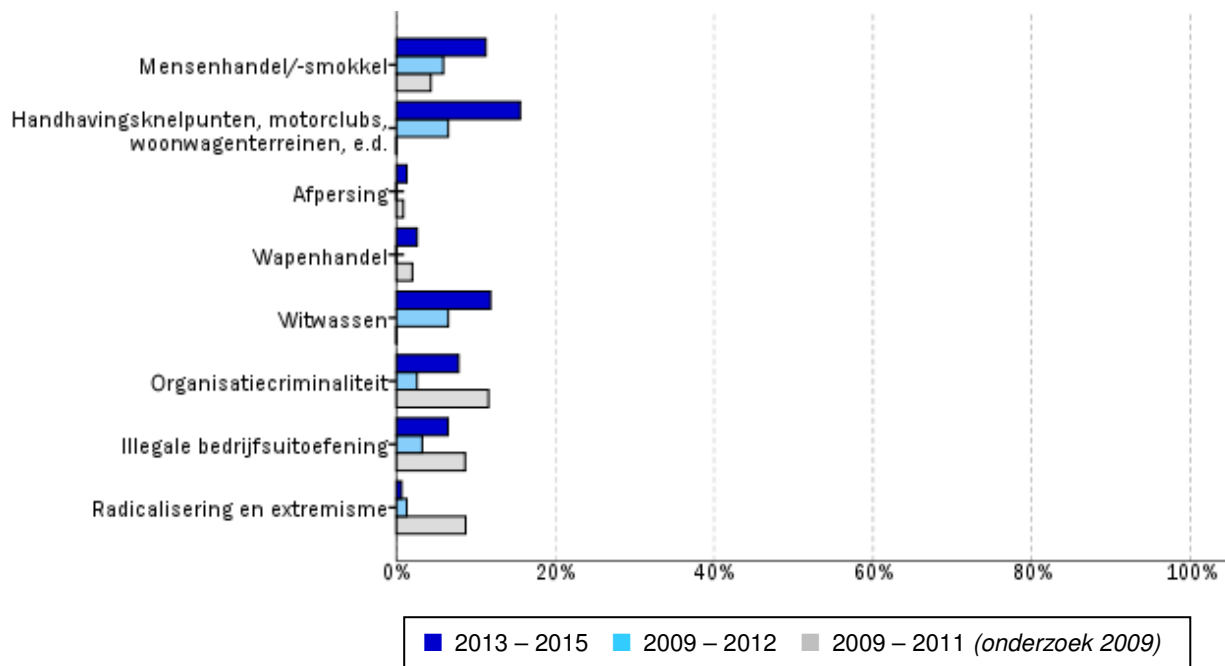

Respondenten verwachten het meest te gaan investeren in de dossiers *drankgebruik 12-minners*, *drank- en drugsgebruik jongeren* en *drank- en drugsgebruik jongeren 16-24 jaar*. De verwachte investeringen liggen hoger dan de gedane investeringen. Deze drie dossiers scoorden ook in het onderzoek van 2009 het hoogst. Wat opvalt ten opzichte van het onderzoek van 2009 is de afname wat betreft de verwachte hoogte van de investeringen.

Ten aanzien van de gemeentegrootteklassen valt op dat respondenten uit de klassen tot 20.000 inwoners en 50.000-100.000 inwoners in de meeste dossiers verwachten het meest te gaan investeren. Met uitzondering van het dossier *harddrugproblematiek*: daar zijn het juist de respondenten uit de klassen 20.000-50.000 inwoners en 100.000+ die verwachten het meest te gaan investeren.

Cluster 7: Georganiseerde criminaliteit

Figuur 7 Investerings op het gebied van georganiseerde criminaliteit

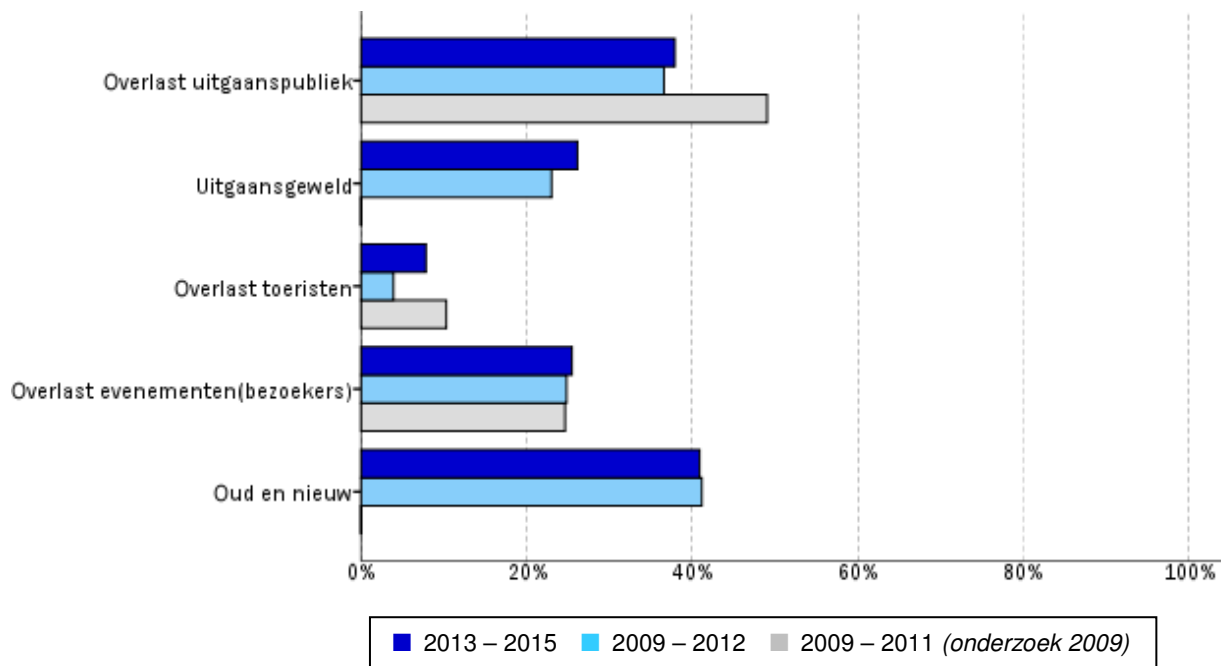

De verwachte en gedane investeringen in de dossiers binnen dit cluster zijn in het algemeen laag, zowel in de komende tijd als de afgelopen tijd. In het oog springen met name de relatief hoge investeringen in het dossier *handhavingssknelpunten* (tevens forse toename daarin ten opzichte van gedane investeringen) en *mensenhandel/-smokkel*. De verwachte investeringen in het dossier *radicalisering en extremisme* komen in dit onderzoek aanmerkelijk lager uit dan in het onderzoek van 2009.

Het beeld ten aanzien van de gemeentegrootteklassen bevat opvallende accenten ten opzichte van vooral de kleinste en grootste klasse. Respondenten uit 100.000+-gemeenten verwachten relatief hoge investeringen in de dossiers *mensenhandel/-smokkel* en *illegale bedrijfsuitoefening*. Respondenten uit tot 20.000-gemeenten verwachten hogere investeringen in met name de dossiers *handhavingssknelpunten* en *witwassen*.

Cluster 8: Uitgaan, evenementen en toerisme

Figuur 8 Investerings op het gebied van uitgaan, evenementen en toerisme

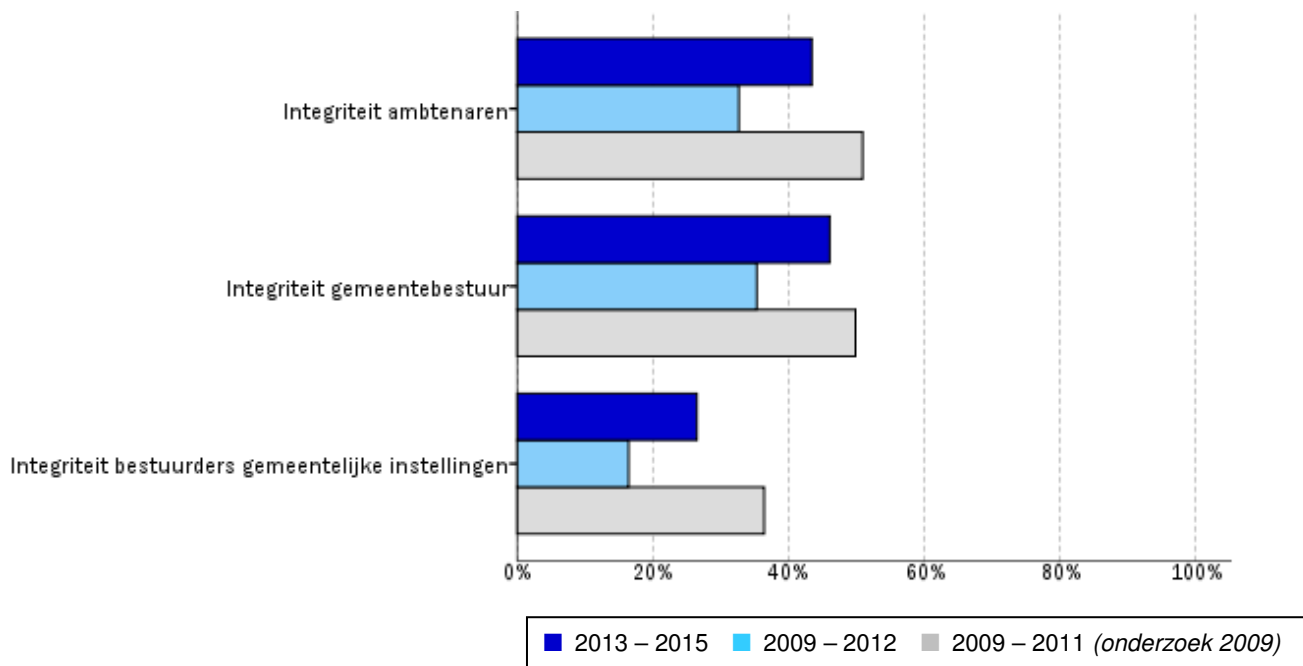

Dossiers binnen dit cluster waarin het meest geïnvesteerd zal gaan worden volgens de respondenten zijn *overlast uitgaanspubliek* en *oud en nieuw*. Het dossier *oud en nieuw* is in het onderzoek van 2009 niet uitgevraagd en komt 'stevig binnen' in dit dossier. Het dossier *uitgaansgeweld* vraagt volgens de respondenten minder investeringen dan *overlast uitgaanspubliek*.

Respondenten uit de kleinste grootteklasse (tot 20.000 inwoners) verwachten meer te gaan investeren in de dossiers binnen dit cluster dan respondenten uit de andere grootteklassen. Met uitzondering van het dossier *uitgaansgeweld*: de respondenten uit de grootteklasse 100.000+ verwachten daarin het meest te gaan investeren.

Cluster 9: Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Figuur 9 Investerings op het gebied van ambtelijke en bestuurlijke integriteit

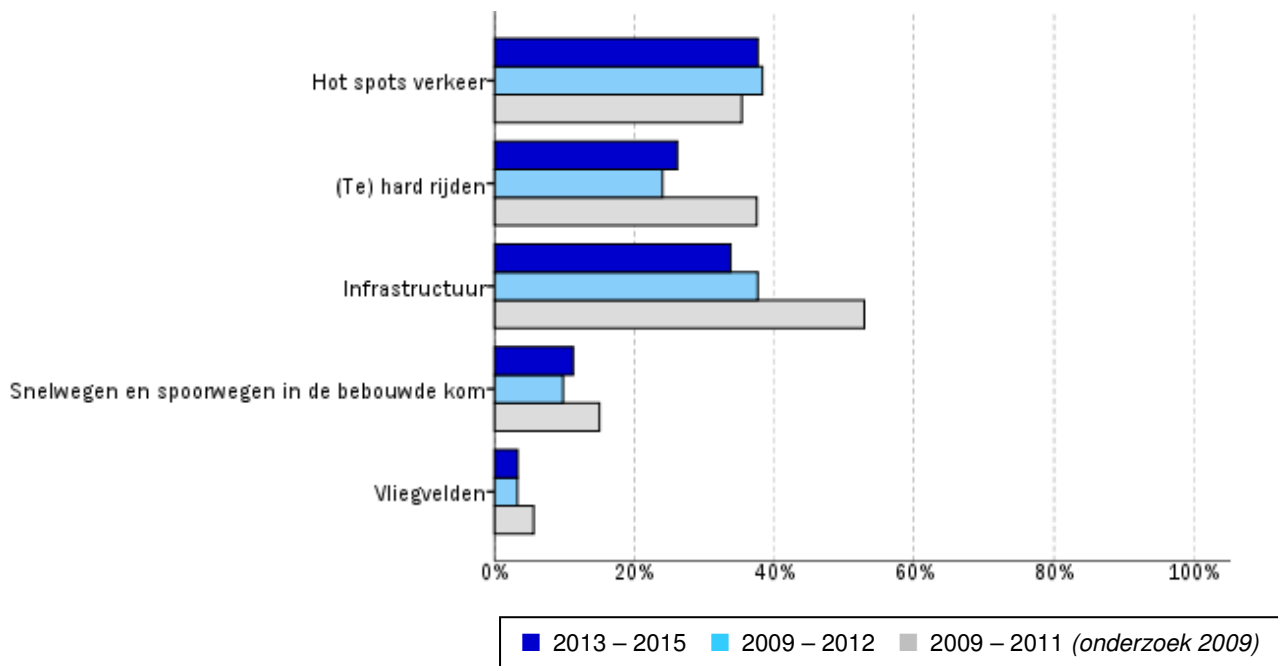

Gedane en verwachte investeringen in respectievelijk *integriteit ambtenaren* en *integriteit gemeentebestuur* liggen min of meer op hetzelfde niveau. Ten opzichte van het onderzoek van 2009 is er sprake van een afname van de investeringen. Dit laatste geldt ook voor de investeringen in het dossier *integriteit bestuurders gemeentelijke instellingen*. Voor alle dossiers geldt dat men de verwachte investeringen hoger inschat dan de gedane investeringen.

Ten aanzien van de gemeentegrootteklassen valt op dat respondenten uit de kleinere klassen (tot 20.000 inwoners en 20.000-50.000 inwoners) verwachten meer te gaan investeren.

Cluster 10: Verkeersveiligheid en infrastructuur

Figuur 10 Investerings op het gebied van verkeersveiligheid en infrastructuur

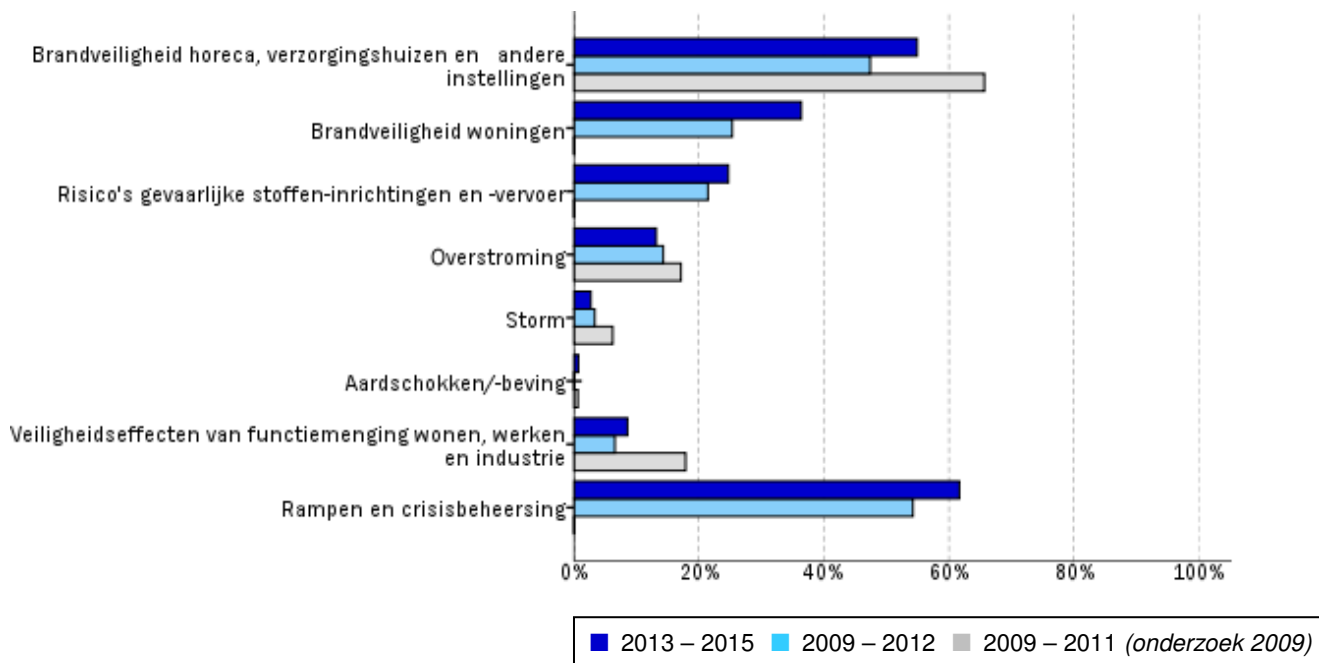

De respondenten verwachten het meest te investeren in het dossier *hot spots verkeer*. Daarna volgen *infrastructuur* en *(te) hard rijden*. In het onderzoek van 2009 kwamen deze beide laatste dossiers juist hoger uit dan het dossier *hot spots verkeer*. Als geheel liggen de verwachte investeringen in dossiers binnen dit cluster wat lager dan bij de andere clusters.

Respondenten uit de grootteklasse 50.000-100.000 inwoners verwachten in de meeste dossiers binnen dit cluster meer te gaan investeren dan respondenten uit andere gemeentegrootteklassen.

Cluster 11: Fysieke veiligheid

Figuur 11 Investerings op het gebied van fysieke veiligheid

Binnen dit cluster zijn de verwachte en gedane investeringen het hoogst in de dossiers *brandveiligheid horeca, verzorgingshuizen en andere instellingen* en *rampen en crisisbeheersing*. Het item *rampen en crisisbeheersing* is in het vorige onderzoek niet uitgevraagd maar blijkt een behoorlijk gewicht te hebben voor de respondenten. Het dossier *brandveiligheid horeca, verzorgingshuizen en andere instellingen* scoorde ook in het onderzoek van 2009 al het hoogst.

Het beeld ten aanzien van de gemeentegrootteklassen laat weinig afwijkingen zien: de respondenten uit de verschillende klassen zijn relatief eensgezind wat betreft de gedane en verwachte investeringen in de dossiers binnen dit cluster.

2.3 Regionale accenten

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de prioritaire veiligheidsthema's (Top 5) op het niveau van de regionale eenheden van de politie zoals die uit dit onderzoek naar voren komen.

- *Regionale eenheid Noord-Nederland*

Tabel 2 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Noord-Nederland

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Overlast woon- en leefomgeving
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Overlast jongeren/jeugdgroepen
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Onveiligheidsgevoelens burgers
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Inbraak woningen en bedrijven

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Noord-Nederland wijkt in meerdere opzichten af van de algemene Top 5. Met name vallen op de relatief hoge ranking van de items *overlast woon- en leefomgeving*, *alcohol- en/of drugsgebruik jongeren* en *onveiligheidsgevoelens burgers* – en de juist relatief lage score van *inbraak woningen en bedrijven*.

- *Regionale eenheid Oost-Nederland*

Tabel 3 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Oost-Nederland

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Overlast jongeren/jeugdgroepen
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Inbraak woningen en bedrijven
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Overlast woon- en leefomgeving
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Geweldpleging en mishandeling

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Oost-Nederland wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Vrijwel dezelfde thema's keren terug, in een iets andere rangorde. Alleen het thema *geweldpleging en mishandeling* scoort opvallend hoog.

- *Regionale eenheid Midden-Nederland*

Tabel 4 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Midden-Nederland

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Inbraak woningen en bedrijven
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Overlast jongeren/jeugdgroepen
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Overlast woon- en leefomgeving
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Onveiligheidsgevoelens burgers
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Midden-Nederland wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Vrijwel dezelfde thema's keren terug. Alleen het thema *onveiligheidsgevoelens burgers* scoort opvallend hoog.

- *Regionale eenheid Noord-Holland*

Tabel 5 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Noord-Holland

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Overlast woon- en leefomgeving
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Overlast jongeren/jeugdgroepen
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Inbraak woningen en bedrijven
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Rampen en crisisbeheersing

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Noord-Holland wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Dezelfde vijf thema's keren terug, enkel in een iets andere rangorde.

- *Regionale eenheid Amsterdam*

Tabel 6 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Amsterdam

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Inbraak woningen en bedrijven
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Overlast jongeren/jeugdgroepen
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Rampen en crisisbeheersing
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Overlast woon- en leefomgeving
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Amsterdam wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Dezelfde vijf thema's keren terug, enkel in een iets andere rangorde.

- *Regionale eenheid Den Haag*

Tabel 7 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Den Haag

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Inbraak woningen en bedrijven
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Overlast jongeren/jeugdgroepen
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Overlast woon- en leefomgeving
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Rampen en crisisbeheersing

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Den Haag wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Dezelfde vijf thema's keren terug, enkel in een iets andere rangorde.

- *Regionale eenheid Rotterdam*

Tabel 8 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Rotterdam

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Overlast jongeren/jeugdgroepen
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Onveiligheidsgevoelens burgers
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Inbraak woningen en bedrijven
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Overlast woon- en leefomgeving
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Rotterdam wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Vrijwel dezelfde thema's keren terug. Alleen het thema *onveiligheidsgevoelens burgers* scoort opvallend hoog.

- *Regionale eenheid Zeeland-West-Brabant*

Tabel 9 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Zeeland-West-Brabant

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Overlast jongeren/jeugdgroepen
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Overlast woon- en leefomgeving
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Inbraak woningen en bedrijven
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Rampen en crisisbeheersing
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Risico's gevaarlijke stoffen

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Zeeland-West-Brabant wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Vrijwel dezelfde thema's keren terug. Alleen het thema *risico's gevaarlijke stoffen* scoort opvallend hoog.

- *Regionale eenheid Oost-Brabant*

Tabel 10 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Oost-Brabant

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Inbraak woningen en bedrijven
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Overlast jongeren/jeugdgroepen
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Organisatiecriminaliteit
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Overlast woon- en leefomgeving
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Oost-Brabant wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Vrijwel dezelfde thema's keren terug. Alleen het thema *organisatiecriminaliteit* scoort opvallend hoog.

- *Regionale eenheid Limburg*

Tabel 11 Top 5 prioriteiten Regionale eenheid Limburg

	Landelijke Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)		Top 5 2013 – 2015 (onderzoek 2013)
1	Inbraak woningen en bedrijven	1	Overlast woon- en leefomgeving
2	Overlast jongeren/jeugdgroepen	2	Inbraak woningen en bedrijven
3	Overlast woon- en leefomgeving	3	Overlast jongeren/jeugdgroepen
4	Alcohol- en/of drugsgebruik jongeren	4	Rampen en crisisbeheersing
5	Rampen en crisisbeheersing	5	Seksueel geweld/zedendelicten en huiselijk geweld

De top 5 van respondenten uit gemeenten binnen de regionale eenheid Limburg wijkt nauwelijks af van de algemene Top 5. Vrijwel dezelfde thema's keren terug. Alleen het thema *seksueel geweld/zedendelicten en huiselijk geweld* scoort opvallend hoog.

Hoofdstuk 3 Organisatie en sturing

In dit hoofdstuk worden de resultaten ten aanzien van de organisatie- en sturingsthema's rond het veiligheidsbeleid behandeld. In paragraaf 3.1 wordt de Top 10 in de afgelopen en toekomstige periode behandeld, in paragraaf 3.2 de gedane en verwachte investeringen.

3.1 Prioriteiten

In deel 4 van de enquête is de respondenten gevraagd naar de prioritaire organisatie- en sturingsthema's van de gemeente. Uit een lijst met 22 thema's konden de respondenten de voor hun gemeente belangrijkste thema's aangeven met een cijfer 1 tot en met 5. Het thema met de hoogste prioriteit krijgt het cijfer 1, het thema met de op een na hoogste prioriteit het cijfer 2 en zo door tot 5. Met de resultaten van deze vraag is een gewogen gemiddelde berekend per veiligheidsthema, op basis waarvan een Top 10 is berekend. De respondenten hebben de prioriteiten voor zowel de afgelopen periode (2009-2012) als voor de komende periode (2013-2015) aangegeven.

Tabel 12 Top 10 Prioriteiten organisatieaspecten en procesmatige aspecten

	Top 10 2009 – 2011 <i>(NB: is de 'voorblik' uit het onderzoek van 2009)</i>		Top 10 2009 – 2012 <i>(onderzoek 2013)</i>		Top 10 2013 – 2015 <i>(onderzoek 2013)</i>
1	Samenwerking strategische partners	1	Formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid	1	Formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid
2	Betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid	2	Samenwerking strategische partners	2	Samenwerking strategische partners
3	Bestuurlijke organisatie	3	Prioriteiten afstemmen met veiligheidspartners	3	Regierol gemeente definiëren en invullen
4	Uitvoeren en evalueren van beleid	4	Regierol gemeente definiëren en invullen	4	Prioriteiten afstemmen met veiligheidspartners
5	Interne coördinatie	5	Positionering veiligheid in gemeentelijke organisatie	5	Betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid
6	Afstemming met en binnen veiligheidsregio's	6	Betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid	6	Afstemming en samenwerking op bovengemeentelijk niveau
7	Afstemming op regionaal niveau	7	Ontwikkeling strategische visie veiligheid	7	Ontwikkeling strategische visie veiligheid
8	Ontwikkeling strategische visie veiligheid	8	Invulling rollen politiek en bestuur in lokale aansturing veiligheidsbeleid en politie	8	Invulling rollen politiek en bestuur in lokale aansturing veiligheidsbeleid en politie
9	Afstemming met en binnen politiedistrict	9	Uitvoeren en evalueren van beleid	9	Uitvoeren en evalueren van beleid
10	Samenwerking met externe partners overig	10	Formatie en budget voor veiligheid	10	Formatie en budget voor veiligheid

Tabel 12 geeft de top 10 van organisatie- en sturingsthema's weer. In de analyse is de respons van alle respondenten opgenomen.

De Top 4 in de afgelopen en toekomstige periode kent exact dezelfde thema's. Zowel in de periode 2009-2012 als in de periode 2013-2015 staan de thema's *formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid* en *samenwerking strategische partners* op respectievelijk plaats 1 en 2. *Regierol gemeente definiëren en invullen* stijgt een plaatsje en komt op 3 terecht, terwijl *prioriteiten afstemmen met veiligheidspartners* juist daalt van 4 naar 3. Het thema *betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid* stijgt van 6 naar 5 en *afstemming en samenwerking op bovengemeentelijk niveau* komt 'nieuw binnen' op plek 6. *Positionering veiligheid in gemeentelijke organisatie*, in afgelopen periode nog op plek 5, valt buiten de Top 10. Het thema *invulling rollen politiek en bestuur in lokale aansturing veiligheidsbeleid en politie* heeft zich ferm op plek 8 genesteld (zowel in de afgelopen als toekomstige periode).

Ten opzichte van de uitkomsten van het onderzoek uit 2009 zijn er behoorlijk wat verschillen. Met name vallen op de stevige daling van de thema's *betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid* (van plek 2 naar plek 5) en *uitvoeren en evalueren van beleid* (van 4 naar 9). Voor de komende jaren ligt het accent sterker dan in het vorige onderzoek, op het op peil brengen en houden van min of meer strategische randvoorwaarden, zoals een solide veiligheidsbeleid, het oppakken van de regierol en invulling van de gezagsrol ten opzichte van de politie.

Bekijken we het beeld per respondentgroep (Collegeleden respectievelijk Raadsleden) dan valt voor wat betreft de Collegeleden met name de prioritering van de thema's *regierol gemeente definiëren* (op nummer 1) en *formatie en budget voor veiligheid* (6). Raadsleden daarentegen geven relatief veel gewicht aan de thema's *afstemming en samenwerking op bovengemeentelijk niveau* (4), *bestuurlijke organisatie* (5), *betrokkenheid/positionering ondernemers bij veiligheid* (6) en *afstemmen over prioriteiten tussen College en Raad* (7). Wat opvalt is dat de Raadsleden relatief weinig gewicht geven aan het item *betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid* (10).

Het beeld per gemeentegrootteklasse vertoont enkele opvallende accenten. Zo staat het thema *formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid* binnen grootteklasse 'tot 20.000' op een relatief lage plek in de Top 10: op nummer 5. Daar tegenover staat dat respondenten uit deze gemeenten relatief veel gewicht toekennen aan *betrokkenheid/positionering ondernemers bij veiligheid* (7), althans meer dan in het algemene beeld. Binnen grootteklasse 20.000-50.000 krijgen de thema's *betrokkenheid/positionering bewoners bij veiligheid* (3) en *afstemmen over prioriteiten tussen College en Raad* (8) relatief veel gewicht. Bij grootteklasse 50.000-100.000 komt het thema *doorvertaling veiligheidsbeleid in regionaal beleidsplan* nieuw binnen in de Top 10 (op nummer 9) en krijgen de thema's *invulling rollen politiek en bestuur in lokale aansturing veiligheidsbeleid en politie* (5) en *formatie en budget voor veiligheid* (7) relatief veel gewicht. In grootteklasse 100.000+ ten slotte krijgt *formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid* net als bij de kleinste grootteklasse relatief weinig prioriteit

(nummer 4) en scoren juist opvallend hoog de thema's *kwaliteit en doorvertaling stuurinformatie* (5), *interne coördinatie en samenwerking* (7) en *meetbaarheid van het veiligheidsbeleid* (8).

3.2 Investerings

In het derde deel van de enquête is de respondenten gevraagd naar de gedane en verwachte investeringen van de gemeente in organisatie- en sturingsthema's. De accenten in en omvang van deze investeringen geven inzicht in de wijze waarop het veiligheidsbeleid geborgd wordt door de gemeenten en op welke aspecten daarvan er met name nog 'werk aan de winkel' is.

In deze paragraaf worden achtereenvolgens de clusters (1) stuurinformatie en analyse, (2) visieontwikkeling, (3) veiligheidsbeleid en (4) externe oriëntatie als 'regiegemeente' behandeld.

Binnen elk cluster is voor de verschillende thema's/aspecten gevraagd om aan te geven of er 'veel', 'matig', 'nauwelijks' of 'niet' in is geïnvesteerd (periode 2009-2012) of verwacht wordt te investeren (periode 2013-2015). In de figuren is telkens aangegeven welk percentage van alle respondenten gezamenlijk aangeeft dat er 'veel' wordt geïnvesteerd in de weergegeven dossiers.

Ook voor dit deel van het onderzoek geldt dat de analyse naar de respons van het College van B&W en van gemeenteraadsleden als belangrijkste resultaat heeft opgeleverd dat volgens het College van B&W in alle aspecten meer is geïnvesteerd in de afgelopen periode en meer zal worden geïnvesteerd in de toekomstige periode dan volgens de gemeenteraad het geval is. De analyse naar College van B&W en gemeenteraad is om die reden niet nader uitgewerkt hierna.

Naast de basisanalyse (totale respons zonder onderscheid naar groepen of categorieën) is de respons per aspect geanalyseerd naar gemeentegrootte klasse. Daarbij is alleen gekeken naar de toekomstige periode (2013-2015).

Cluster 1: Stuurinformatie en analyse

Figuur 12 Investerings in stuurinformatie en analyse

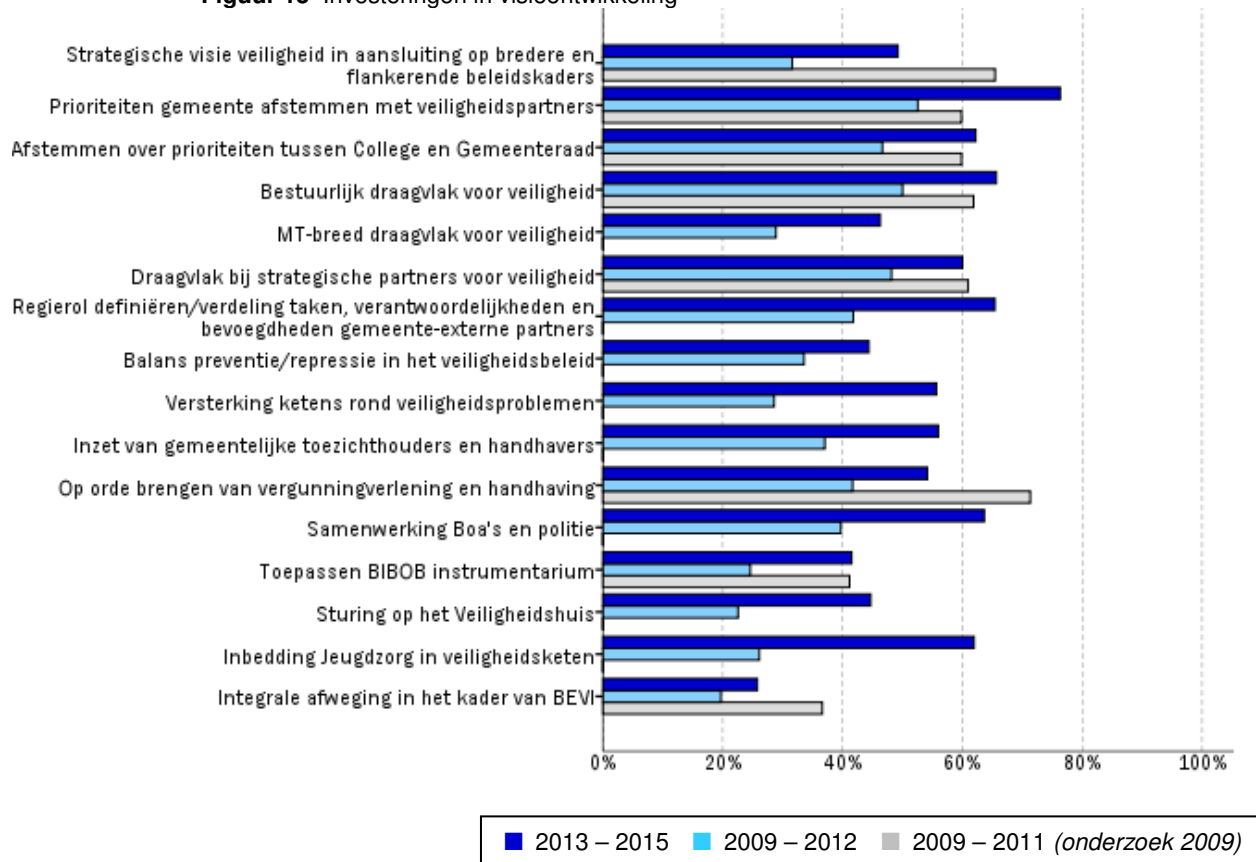

Aspecten waarin volgens de respondenten het meest in is geïnvesteerd in de afgelopen tijd en naar verwachting het meest in geïnvesteerd zal gaan worden in de komende tijd, zijn *verkrijgen van inzicht in de omvang van de problematiek*, *verkrijgen van inzicht in de aard van de problematiek*, *verkrijgen van inzicht in de bij de problematiek betrokken of te betrekken partijen en hun positie*, *verkrijgen van inzicht in voor de aanpak van veiligheid relevant gemeentelijke beleid*, *verkrijgen van inzicht in voor de aanpak van veiligheid relevant bestaand beleid bij (veiligheids)partners* en *ontwikkelen of versterken van de informatiepositie van de gemeente*. Dit waren ook de aspecten die in het onderzoek van 2009 het hoogst scoorden. Opmerkelijke ‘dalers’ ten opzichte van het onderzoek van 2009 zijn de aspecten die te maken hebben met randvoorwaarden en criteria voor oplossingen van problematiek.

Ten aanzien van de gemeentegrootteklassen valt vooral de relatief hoge verwachte investeringen in *juist* de procedurele randvoorwaarden en te hanteren criteria voor oplossingen van problematiek onder de respondenten uit de klasse 100.000+. Voor het overige zijn er geen opvallende afwijkingen in het beeld ten aanzien van de respectievelijke grootteklassen.

Cluster 2: Visieontwikkeling

Figuur 13 Investerings in visieontwikkeling

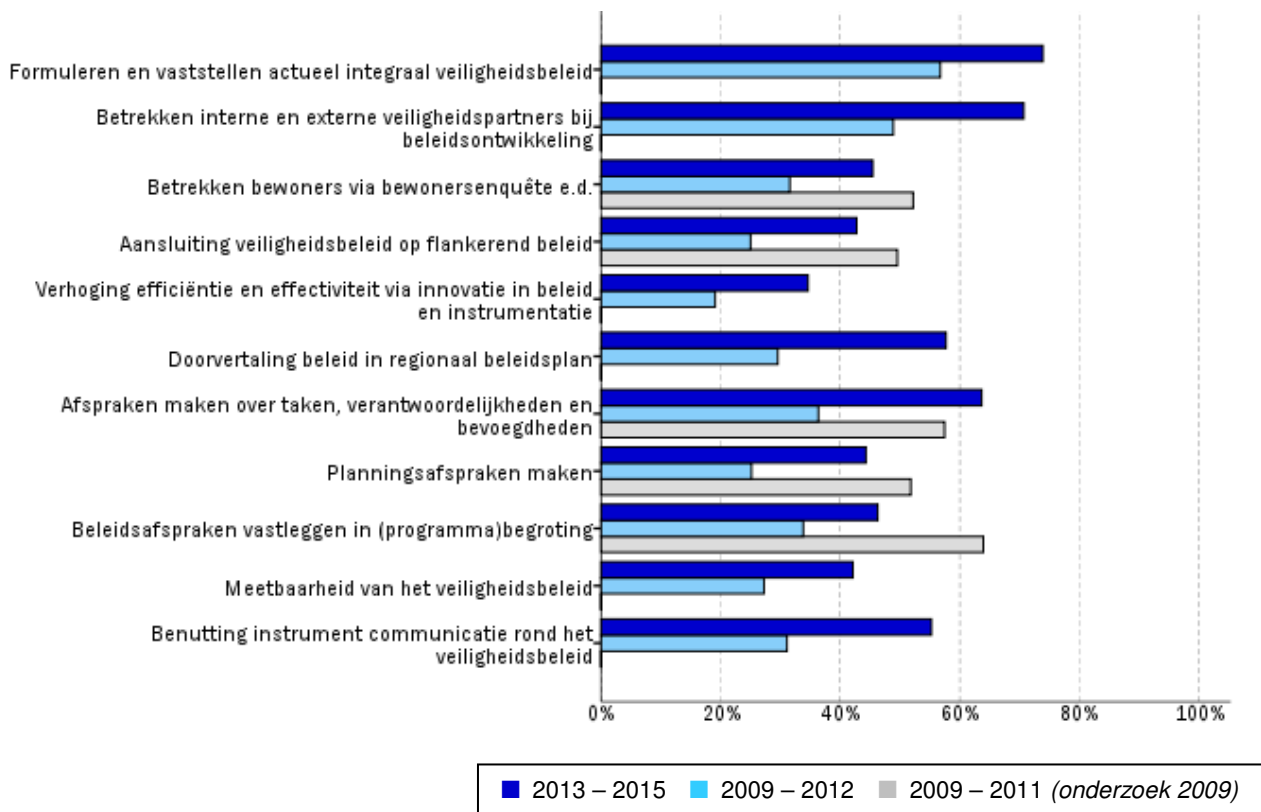

Aspecten waarin volgens de respondenten het meest in is geïnvesteerd in de afgelopen tijd en naar verwachting het meest in geïnvesteerd zal gaan worden in de komende tijd, zijn *prioriteiten gemeente afstemmen met veiligheidspartners*, *afstemmen over prioriteiten tussen College en Gemeenteraad*, *bestuurlijk draagvlak voor veiligheid*, *draagvlak bij strategische partners voor veiligheid*, *regierol definiëren/verdeling taken/verantwoordelijkheden en bevoegdheden gemeente-externe partners* en *ontwikkelen of versterken van de informatiepositie van de gemeente*. Dit waren ook de aspecten die in het onderzoek van 2009 het hoog scoorden (met uitzondering van laatstgenoemde, welke toen nog niet is uitgevraagd). Daarnaast scoren hoog de meer concrete aspecten/thema's *samenwerking Boa's en politie* en *inbedding Jeugdzorg in veiligheidsketen*. Opmerkelijke 'dalers' ten opzichte van het onderzoek van 2009 zijn met name *op orde brengen van vergunningverlening en handhaving* en *integrale afweging in het kader van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen*.

Respondenten uit de gemeentegrootteklasse 100.000+ verwachten duidelijk hogere investeringen in de aspecten *prioriteiten gemeente afstemmen met veiligheidspartners*, *afstemmen over prioriteiten tussen College en Gemeenteraad*, *regierol definiëren/verdeling taken/verantwoordelijkheden en bevoegdheden gemeente-externe partners* en *balans preventie/repressie in het veiligheidsbeleid*.

Cluster 3: Veiligheidsbeleid

Figuur 14 Investerings in veiligheidsbeleid

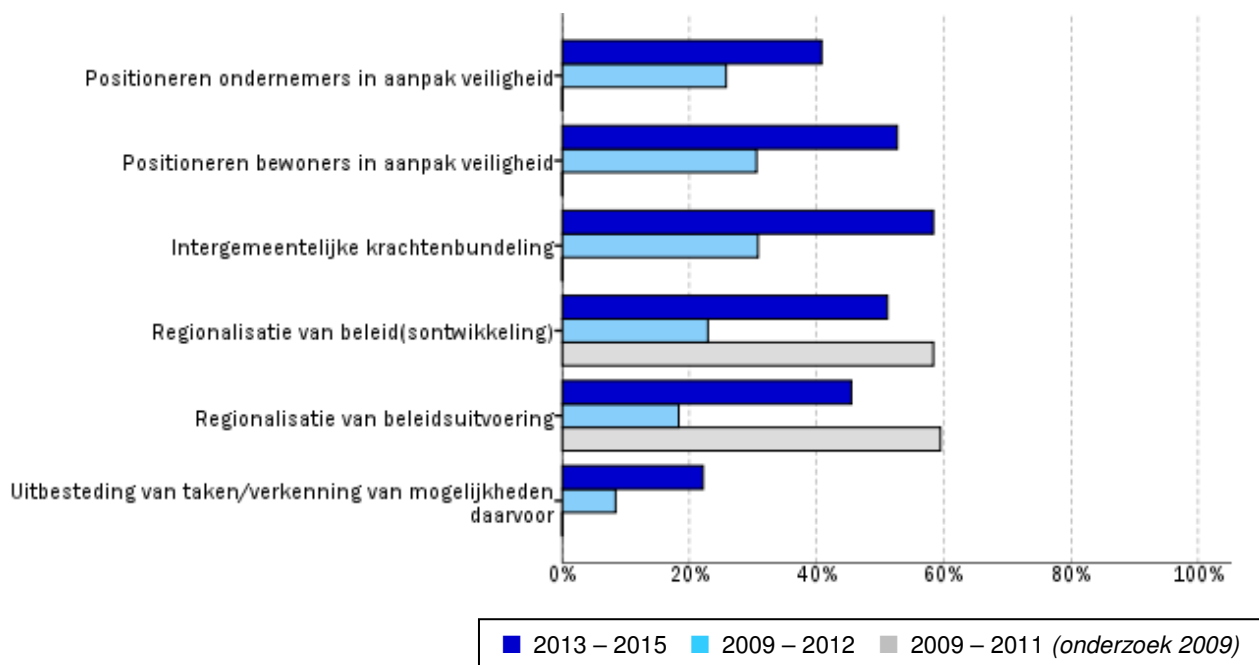

Aspecten waarin volgens de respondenten het meest in is geïnvesteerd in de afgelopen tijd en naar verwachting het meest in geïnvesteerd zal gaan worden in de komende tijd, zijn *formuleren en vaststellen van actueel integraal veiligheidsbeleid*, *betrekken interne en externe veiligheidspartners bij beleidsontwikkeling*, *doorvertaling beleid in regionaal beleidsplan (nationale politie)*, *afspraken met veiligheidspartners over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden* en *benutting instrument communicatie rond het veiligheidsbeleid*. Opmerkelijke ‘dalers’ ten opzichte van het onderzoek van 2009 zijn met name *planningsafspraken maken* en *beleidsafspraken vastleggen in (programma)begroting*.

Respondenten uit de gemeentegrootteklasse 100.000+ verwachten hogere investeringen dan respondenten uit de andere grootteklassen in vooral de aspecten *aansluiting veiligheidsbeleid op flankerend beleid*, *verhoging efficiëntie en effectiviteit via innovatie in beleid en instrumentatie*, *doorvertaling beleid in regionaal beleidsplan*, *afspraken met veiligheidspartners over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden* en *meetbaarheid van het veiligheidsbeleid (effectindicatoren en prestatie-indicatoren)*. Respondenten uit de grootteklasse tot 20.000 inwoners verwachten weer hogere investeringen dan respondenten uit andere grootteklassen in vooral het aspect *betrekken bewoners via bewonersenquête, bewonersconsultaties en dergelijke*.

Cluster 4: Externe oriëntatie als 'regiegemeente'

Figuur 15 Investerings op in externe oriëntatie als 'regiegemeente'

Aspecten waarin volgens de respondenten het meest in geïnvesteerd zal gaan worden in de komende tijd, zijn *positioneren bewoners in aanpak veiligheid* en *intergemeentelijke krachtenbundeling* (bijvoorbeeld *taakverdeling, ambtelijke samenwerking*). Ten opzichte van het onderzoek uit 2009 valt de lagere score in dit nieuwe onderzoek op van de aspecten *regionalisatie van beleid(sontwikkeling)* en *regionalisatie van beleidsuitvoering*. Voor elk aspect binnen dit cluster geldt dat de verwachte investeringen in de komende jaren duidelijk hoger liggen dan het beeld van de gedane investeringen in afgelopen jaren.

Respondenten uit de grootteklasse tot 20.000 inwoners verwachten hogere investeringen dan respondenten uit de andere grootteklassen in de aspecten *positioneren ondernemers in aanpak veiligheid* en *positioneren bewoners in aanpak veiligheid*.